

Kadastro ve Tapu Tahriri hakkındaki 2613 sayılı Kanunun 43 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Adalet ve Bütçe Komisyonları raporları (1/68)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 566 : 6/1371

30 . V . 1946

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Kadastro ve Tapu Tahriri hakkındaki 2613 sayılı Kanunun 43 ncü maddesinin değiştirilmesine dair Aadalet Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 29 . V . 1944 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan
Ş. Saracoğlu

2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahriri Kanununun 43 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun tasarısına ait gerekçe

Medeni Kanunun emrettiği tapu sicilini vücuda getirmek amacı ile, memleketimizin muhtelif il ve ilçelerinde 2613 No. lı Kanun hükümleri dairesinde Kadastro Komisyonlarınca faaliyete devam edilmektedir.

Türkiye ölçüsünde ve türlü tasarruflar şekillerini havi bir memleketin kadastro işini başarmak amacı ile ödevlendirilen Kadastro Komisyonları; tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü teşkilât ve vazifeleri hakkındaki 2997 sayılı Kanuna bağlı kadro cetvelinde görüldüğü veçhile 20 ilâ 35 lira maaşlı elemanlardan teşkil olunmuştur.

Görevleri tamamıyla büro haricinde olması itibariyle fikren olduğu kadar vücut çalışmasını da gerektiren bir işte ve soğuk, sıcak günlerde de mesailerine ara vermemek mecburiyetinde bulunan bu elemanların aldıkları maaşlarla bu günün geçim durumunda çoluk çocuklarıyla ancak hayatlarını idame edebildikleri açık bir hakikattir.

Bir ilim ve ihtisas işi olan ve büro haricinde çalışması icap ettiren kadasronun kalifiye memurlardan teşkil olunmuş kadrolarla takviyesi katî bir zaruret olduğu göz önünde tutulursa bu kadar az maaşla ve hiç bir yarım yapılmadan istenilen vasıfta memur bulunması mümkün olmayacağı pek tabiidir. Kaldığı bu mesleğe senelerce emek vermiş, yetişmiş elemanlar da birer sebeple idareden ayrılmakta ve yerleri de maaşların azlığı, işin çok yorucu ve zahmetli olmasından doldurulamamaktadır.

Diğer cihetten orman işletmesi ve kadastro ile meşgul bulunan Orman Genel Müdürlüğü Amnajman heyetleri her türlü vasıta ile teçhiz edildiği ve 1508 No. lı Kanun gereğince maaşlarından gayri yevmiye aldıkları gibi Toprak Dağıtım Komisyonlarında harta ve plân ve kadastro işlerinde çalışan elemanlara da 4784 sayılı Kanunun 19 ve 20 nci maddelerine dayanılarak yaşama ve çalışmalarını kolaylaştıracak her türlü eşya verilmekle beraber nerede vazife görürlerse görsünler ikamet gündeliği de almaktadırlar.

Memleketimizin halledilmesi zaruri dâvalarından, toprak dağıtım işi olsun, gayrimenkul ihtilâfının halli olsun, imar faaliyeti olsun hulâsa gayrimenkule mütaallik bütün işlerde ana temel kadastro olduğuna göre bunu meslek edinenlere, benzeri kurullarda çalışanlara olduğu kadar bir hak sağlamak ancak mâdeleti temin eder.

Kaldığı, 20 senedenberi Cumhuriyet Hükümetimizin esaslı müesseseleri arasına girmiş olan bu kurul yüklediği görev ve haline mecbur olduğu muazzam dâva karşısında benzerlerinden çok daha cazip olmak suretiyle istediği kadar eleman bulabilmek imkânlarına malik olmalıdır.

Bu mâdeletsizlik yüzünden Kadastro Heyetlerinde çalışan memurların bir sebeple ayrılması neticesi olarak son senelerin randımanında bâriz düşüklükler görülmektedir. Filhakika 1941 senesinde Kadastro Komisyonlarınea kadastroları tamamlanan parsel adedi 44 423 olduğu halde 1945 senesi sonunda bu miktar 22 563 parselde düşmüş yani yarı yarıya azalmıştır. En iyi elemanlardan 34 adedi Toprak Genel Müdürlüğüne, Belediyeler Bankasına ve sair kurullara geçmiştir.

Mevcut kadro ile kadastro işlerinin bu günkü randımanını en az üç misline çıkarmak için bu işte çalışan memurları bir derece tatmin etmek, diğer cihetten kalifiye eleman temini ile beraber kadroları Türkiye ölçüsünde yapılan kadastro işlerine lâyük bir mertebeye çıkarmak lâzımdır.

Arzedilen sebeplere ve tapu ve kadastro işlerinde çalışan elemanların barem esaslarından ayrılarak maaşlarını artırmak mümkün olmayacağına göre benzeri kurullarda çalışan memurlar derecesinden hak sahibi kılınmaları suretiyle mâdeleti teminen 2613 numaralı Kanunun 43 ncu maddesini değiştirmek zarureti hâsıl olmuştur.

Değiştirilen 43 ncu maddenin 1 nci fıkrası büro haricinde çalışan kadastro memurlarına maktuan ikamet yevmiyesi verilmesini teminen konulmuştur.

Değiştirilen maddenin 2 nci fıkrası, merkezlerinden uzakta ve köylerde çalışmaya mecbur olan kadastro memur ve hizmetlilerine, Toprak Genel Müdürlüğü Komisyonlarında çalışanlara olduğu gibi, lüzumu halinde ve görevleri sırasında demirbaş eşya verilebilmesini temin ve Kadastro Komisyonları emrinde çalışacak memur ve hizmetlilerin iş mahallerine gidip gelmelerini sağlamak için Kadastro Müdürlüğüne tâyin edilecek taşıt araçlarına verilen paranın ödenmesi için konmuştur. Harcırah Kararnamesi hükümleriyle muayyen tarifeli taşıt araçlarının bulunduğu mahallerde vazife icabı bunlardan istifade edenlere sarfettikleri paranın ödenmesi sağlanmış ise de şehir, kasaba ve köylerin her noktasında vazife görecek Kadastro memur ve hizmetlilerini muayyen istikametlerde ve muayyen noktalara kadar giden tramvay, otobüs vesair muayyen tarifeli taşıt araçları ile takvit etmeyip bunlardan istifade edilmekle beraber lüzumu halinde iş başına kadar gitmelerini temin etmek suretiyle zamandan kazanılarak iş verimini çoğaltmak amacı gösterilmiştir.

Maddenin 3 ncu fıkrasında (Ehli-vukuf) tâbiri (Bilirkişi) olarak düzeltilip aynen eski maddeden alınmıştır.

Kanunun ikinci maddesi yürürlüğe gireceği tarihi ve 3 ncu maddesi de kanunun Bakanlar Kurulüne yürütüleceğini ifade etmektedir.

Adalet Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Adalet Komisyonu
Esas No. 1/68
Karar No. 9

27 . XII . 1946

Yüksek Başkanlığa

Kadastro ve Tapu Tahriri hakkındaki 2613 sayılı Kanunun 43 ncü maddesinin değiştirilmesine dair Adalet Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunun 29 . V . 1944 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulmasına karar verilen kanun tasarısı 31 . V . 1946 tarihinde Adalet Komisyonuna havale edilmiş ve Komisyonunda müzakere olunarak raporu hazırlanmış ise de havale sırasıyla Bütçe Komisyonuna gönderilmeden seçimin yenilenmesine karar verildiğinden muamelesi ikmal edilememiştir. Seçimin yenilenmesi üzerine tasarı 29 . XI . 1946 gününde yeniden Komisyonumuza havale edilmekle ihtiva eylediği hükümler incelendi ve görüşüldü.

Hükümet gerekçesinde de bildirildiği üzere mevzu kanun hükümlerine göre ikmalî zaruri olan tapu sicillerini vücuda getirmek üzere kurulan komisyonların görevleri tamamen büro haricindedir. Fikri ve bedeni bir mesaiye ihtiyaç hissettiren bu görevlerde çalışanların daima iklim şartlarıyla karşı karşıya kalarak arsız bir faaliyet göstermeleri icabettiği bu halin diğer memurların büro hizmetleriyle kıyaslanmıyacak derece ağır olduğu da meydandadır. Benzer hizmetlerde çalışanlara diğer kanunlarla hizmetlerin özelliği ve çalışma şartlarının

ağırlığı gözönünde bulundurularak bazı hak ve menfaatlar tanınmış olduğundan tasarı genel olarak Komisyonumuzca maksada uygun görülmüştür.

Aynı şartlar çinde çalışan kadastro yargıçlarının da bu hükümlerden faydalanabilmelerini sağlamak maksadiyle maddeye yargıçlar kelimesi ilâve edilmek suretiyle madde bazı ifade değişiklikleriyle kabul edilmiştir.

Tasarı yukarıda arzedilen değişikliklerle ve havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Adalet Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Trabzon	Kırşehir	Manisa
K. Karadeniz	S. Kurutluoğlu	K. Çoşkunoğlu
Afyon	Afyon	Antalya
H. Bozca	H. Dinçer	N. Aksoy
Bulunamadı.	Bulunamadı.	
Balikesir	Denizli	Erzincan
O. N. Burcu	N. Küçükka	A. Fırat
İsparta	Kastamonu	Kayseri
R. Güllü	Dr. F. Ecevit	S. A. Feyzioğlu
	İmzada bulunamadı.	
Kayseri	Konya	Rize
R. Özsoy	H. Karagülle	Dr. S. A. Dilemre
		İmzada bulunmadı.

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/68
Karar No. 76

16 . V . 1947

Yüksek Başkanlığa

Kadastro ve Tapu Tahriri hakkındaki 2613 sayılı Kanunun 43 ncü maddesinin değiştirilmesine dair Adalet Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 30 . V . 1946 tarihli ve 6/1371 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulup dö-

nem değişilmesi üzerine Hükümetçe tekrar ihyası istenen kanun tasarısı Adalet Komisyonu raporiyle birlikte Komisyonumuza verilmekle Tapu ve Kadastro Genel Müdürü ile Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Mü-

dürü hazır oldukları halde incelenip görüldü.

Hükümet bu tasarı ile şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde ve dışında toprak üzerinde kadastro işleri için çalışanlara iki liradan üç liraya kadar gündelik ve bu görevleri sırasında kullanmak üzere çalışmalarını ve yaşamalarını kolaylaştıracak her çeşit demirbaş eşya ve taşıt aracı ve gidilmesi zaruri olan merkezleri civarındaki yerlerde çalışanlara da belli taşıt ücretinin verilmesini sağlamak istemektedir.

Tasarı Adalet Komisyonunca da uygun görülmüş, kadastro yargıçlarının da aynı haklardan faydalanmaları için maddeye yargıçlar da eklenmiştir.

Komisyonumuzda yapılan açıklamalar ve görüşmelerden anlaşıldığına göre memleket ölçüsünde yapılmakta olan kadastro işlerinde çalışan ve büyük güçlüklerle yetiştirilmekte olan fen adamları, ellerine geçen paraların azlığı ve orman amanejmanlarında, Toprak Genel Müdürlüğünde vesair mesleklerine uygun müesseselerde daha müsait geçim imkânları sağlamak olmaları sebepleriyle Umum Müdürlük hizmetini bırakarak bu müesseselere doğru bir kayış yapmakta ve bu yüzden kadastro işlerinde verim bilhassa son yıllarda hemen yarıya kadar düşmüş bulunmaktan olduğundan bu akışı durdurmak, işlerde verimi çoğaltmak ve yetiştiren fen adamlarını mesleklerine bağlamak için hiç olmazsa mümasil işlerdeki kadar kendilerine bir menfaat sağlanması istenmektedir.

Kadaastro Komisyonlarında toprak üzerinde çalışanlara diğer Devlet teşkilâtında aynı şekilde çalışanlar kadar bir hak tanınması Komisyonumuzca da uygun ve tasarı esas itibariyle kabule değer görülmüştür.

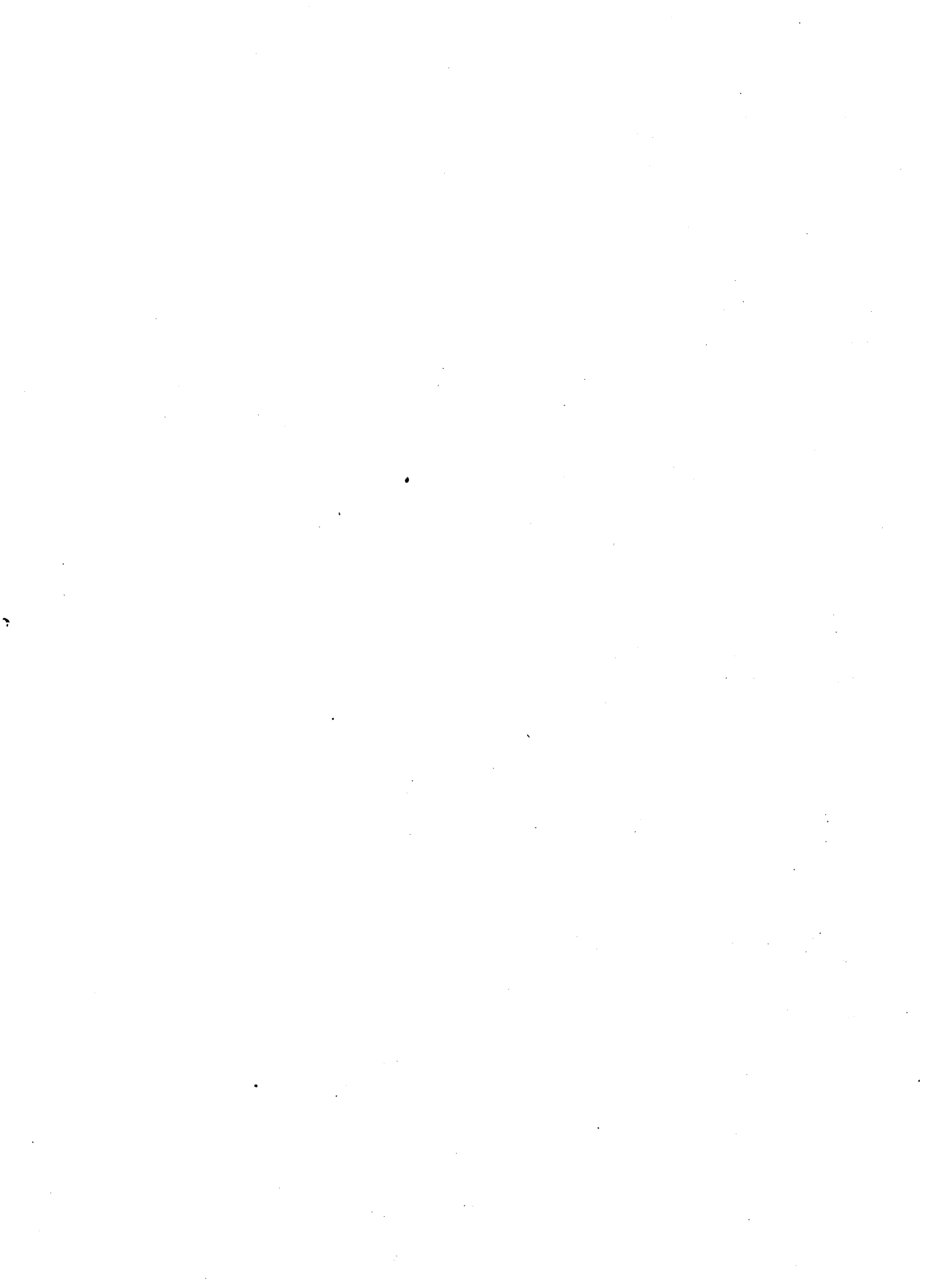
Tasarının birinci maddesine şehir ve kasaba-

lar içinde vasıtasız gidilmesi ve görev yapılması mümkün olan arsaları bu konunun haricinde tutmak maksadiyle bir kayıt eklenmiştir.

Yukarıda arzedildiği gibi Adalet Komisyonunca kadastro yargıçlarının da tasarıdaki haklardan istifadeleri sağlanmak istenmiş ise de Komisyonumuzda bu konu üzerinde yapılan incelemelerden anlaşıldığına göre hâkimler görevlerini diğer komisyon elâmanları gibi dışarıda değil mahkeme salonlarında yapmakta ve yargılama sırasında ihtilâfın ilişkin bulunduğu yere gitmek lâzımgeldiği zaman yolluk hükümleri gereğince yolluk ve gündeliklerini almakta olduklarından bu tasarıda tesbit edilen gündeliklerin verilmesi ile Yolluk Kanunu hükümlerine göre yolluk ve gündelik verilmesinin birleştirilmesi mümkün olmayacağı ve aynı şekilde görev yapan diğer yargıçlar ile kadastro yargıçları arasında bir fark yaratılması da doğru olamayacağı cihetle yargıçların maddeden çıkarılması uygun görülmüştür.

Tasarı bu izaha göre ve şekle ait bir değişiklik yapılmak suretiyle yeniden hazırlanmış olup Kamutayın onayına arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Edirne <i>M. N. Gündüzalp</i>	Başkanvekili Diyarbakır <i>C. Ekin</i>	Sözeü İzmir <i>M. Birsal</i>
Kâtip Ankara <i>F. Öymen</i>	Afyon K. <i>M. Aşkar</i>	Ankara <i>N. C. Akkerman</i>
Ankara <i>C. Gölet</i>	Aydın <i>R. Alpman</i>	Diyarbakır <i>İ. H. Tigrel</i>
Diyarbakır <i>Ş. Uluğ</i>	İzmir <i>S. Dikmen</i>	Kastamonu <i>M. Akalın</i>
Mardin <i>R. Erten</i>	Niğde <i>R. Gürsoy</i>	Yozgad <i>A. Sungur</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Kadastro ve Tapu Tahriri hakkındaki 2613 sayılı Kanununun 43 ncü maddesinin değiştirilmesi ne dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Kadastro ve Tapu Tahriri hakkındaki 15 . XII . 1934 tarihli ve 2613 sayılı Kanununun 43 ncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Madde 43. — Şehir ve kasabaların belediye sınırları dışında veya belediye sınırları içindeki toprak üzerinde bilfiil kadastro ve tahrir işlerinde çalıştıkları günler için kadastro müdürleri, fen âmirleri, komisyon üyeleri ve posta tapu ve fen memurlarına 3 lira ve fen memuru yardımcısına ve kâtiplere 2 lira gündelik verilir.

Kadastro müdürlükleri kadrolarındaki bütün memurlara ve hizmetlilere yukarıki fıkırada yazılı görevleri sırasında çalışmalarını ve yaşamalarını kolaylaştıracak her çeşit demirbaş eşya verilebilir. Komisyon ve posta memurlarına merkezlerinden ayrı ve taşıdın gerektirdiği yerlerde çalıştıkları günler için belli taşıt ücretleri verilir. Taşıtların çeşidinin tâynini o yer belediyesine aittir.

Kadastro ve tahrir sırasında bulundurulacak bilirkişilere çalıştıkları günler için Bakanlar Kurulunca belirtilecek miktarda gündelik verilir.

MADDE 2. — Bu kanun 1 Ocak 1947 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürürtür.

Başba.	Ad. B.	M. S. B.
Ş. Saracoğlu	M. Ökmen	A. R. Artunkal
İçiş. B.	Dışiş B.	Ma. B.
Hilmi Uran	H. Saka	N. E. Sumer
M. E. B.	Ba. B.	Eko. B.
Yücel	Sırrı Day	Fuad Sirmen
Sa. ve So. Y. B.	G. ve T. B.	Ta. B.
Dr. S. Konuk	T. Coşkon	Ş. R. Hatipoğlu
Ula. B.	Ti. B.	Çalışma B.
A. F. Cebesoy	R. Karadeniz	Dr. S. Irmak

ADALET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 1. — Kadastro ve Tapu Tahriri hakkındaki 15 . XII . 1934 tarihli ve 2613 sayılı Kanununun 43 ncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir.

Madde 43. — Şehir ve Kasabaların Belediye sınırları içinde ve dışında toprak üzerinde ve köylerde çalıştıkları günler için kadastro yargıç ve müdürleri, fen âmirleri, Komisyon üyeleri ve posta ve tapu ve fen memurlarına üç lira ve fen memuru yardımcısına ve kâtiplere iki lira gündelik verilir.

Kadastro Müdürlükleri kadrolarındaki bütün yargıç ve memurlara ve hizmetlilere yukarıki fıkırada yazılı görevleri sırasında çalışmalarını ve yaşamalarını kolaylaştıracak her çeşit demirbaş eşya verilebilir. Komisyon ve posta memurlarına merkezlerinden ayrı ve taşıtın gerektirdiği yerlerde çalıştıkları günler için belli taşıt ücretleri verilir. Taşıtın çeşidinin tâynini o yer belediyesine aittir.

Kadastro ve tahrir sırasında bulundurulacak bilirkişiler çalıştıkları günler için Bakanlar Kurulunca belirtilecek miktarda gündelik verilir.

MADDE 2. — Bu kanun bir Ocak 1947 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Kadastro ve Tapu Tahriri Kanununun 43 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 15 . XII . 1934 tarihli ve 2613 sayılı Kadastro ve Tapu Tahriri hakkındaki Kanunun 43 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde ve dışında, toprak üzerinde (arsalar hariç) ve köylerde çalıştıkları günler için, kadastro müdürleri, fen âmirleri, Komisyon üyeleri ve posta ve tapu fen memurlarına üç lira ve fen memur yardımcılara ve kâtiplere iki lira gündelikler verilir.

Kadastro müdürlükleri kadrolarındaki bütün memurlara ve hizmetlilere, yukarıki fıkrada yazılı görevleri sırasında kullanmak üzere her yıl bütçe kanunlarının gider formüllerinde belirtilecek eşya, demirbaş olarak verilir.

Komisyon ve posta memurlarına, merkezlerinde ayrı ve taşıt aracının gerektirdiği yerlerde çalıştıkları günler için belli taşıt ücretleri verilir. Aracın çeşidi o yer belediyesince belirtilir.

Kadastro ve tahrir sırasında bulundurulacak bilirkişilere, çalıştıkları günler için, Bakanlar Kurulunca belirtilecek miktarda gündelik verilir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tahririnde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.